

Bästa medlem i Grosshamns Fältstation

Det här medlemsbrevet handlar om svarhättan, men först lite allmän information och sedan två efterlysningar på slutet.

Vintern är här men vi förbereder oss redan för ringmärkningen 2024. Vi har en kurs för nya ringmärkare där vi är halvvägs igenom. I februari startar en kurs för 15-25 år och där har vi 3 anmälda och vi tar mycket gärna emot fler (Ring Ing-Marie 070-265 3539 eller Gunnar 70-633 5597). Ordförande håller just på att skriva ansökan till kommunen för att ruska loss lite pengar. Flera andra ansökningar är också på gång. Under våren fortsätter vi med vårt arbete att under Staffans och Kristinas ledning, i ett kompendium sammanfatta köns- och åldersrelaterade igenkänningstecken. Vi betar av fågelart efter fågelart, allt på svenska.

Första gemensamma träffen för alla medlemmar blir under arbetsveckan i början av april. Schema kommer senare. Vi reser stolpar, hänger upp nät och en del annat före starten måndag 15 april 2024 och så fikar vi – kanske viktigast. Hoppas vi ses då. Förberedelse för sommarens utställning kommer igång i mars, april.

Om svarhättan: Vid våra fågelmatningar kan man njuta av fåglar även på vintern. Det är ju viktigt nu när skogarna inte har så många gamla träd och inte så mycket mångfald. I vår trädgård har matning pågått sedan vi flyttade hit, dvs i 15 år. Det är ju intressant att notera att till matningen kommer arter som normalt flyttar söderut, men som stannat kvar även vintertid. En sådan art är svarhätta. Förutom ett år har vi haft svarhättor vid fågelmatningen. De är tuffa och ett år hade vi en hona som började med att köra bort talgoxar, koltrastar, pilfinkar, ja alla innan hon började äta själv. Vi tyckte det var festligt och tänkte inte mer på dessa övervintrande svarhättor tills vi fick en redan ringmärkt svarhätta i Grosshamn 17 september 2020. Det visade sig att den var märkt i Belgien 2 september samma år och hade alltså flugit norrut på hösten, alltså tvärtom mot den normala riktningen.

I kontakt med franska ornitologvänner berättade de att de just hade konstaterat att ett par av svarhätta hade flugit till England på hösten, överintrat vid ett fågelbord i East Anglia och sedan åter flugit till Frankrike och häckat där. Kan det vara samma för Sverige? Frågan är berättigad och stationen har därför sedan 2 år tillstånd att märka på vintern. Det kom inga svarhättor förra vintern, men i år är de här. När de varit vid matningen några veckor så märker jag dem och sedan som vid all ringmärkning hoppas vi på återfynd. Har ni svarhättor vid matningar, så rapportera till artportalen eller till mig.

Det finns faktiskt en annan fågel som flyttar norrut och det är vattenpiplärka. Den häckar i alperna och av och till ses enstaka individer på Ramsviksområdet på vintern när den letar smådjur i tångbankarna.

Vad kan det finnas för anledning för en fågel att flytta norrut på vintern? Här kan vi bara spekulera. Just svarhätta anses som en delikatess i Medelhavsområdet. Kanske någon individ har fått en mutation och fått riktningen omkastad och flyttar norrut på hösten istället för söderut och undviker att bli fångad. Vi vet att om det sker en mutation så ärver ungarna den egenskapen och så kan det uppstå en population som flyttar i omvänd riktning på hösten. - En annan teori är att klimatförsämringen gör att nordgränsen för utbredningen flyttas norrut och detta kanske stör flyttningsinstinkten så den kastas om. Alltså temperaturen och magnetfältet stämmer inte längre överens. Kanske att vi har svar om några år efter ringmärkningar vid fågelmatningen. Det skulle vara intressant om vi fick svar. Under tiden – fortsatt att mata fåglarna.

Jag har två efterlysningar: 1. Vi har ju haft många döda sillgrisslor de senaste åren.

Naturskyddsföreningen betalar analys av ytterligare en sillgrissla när det gäller gifter. Hittar du en så ring så hämtar jag så fort jag kan.

2. Hittar du en nydöd och större landfågel som en rovfågel, hönsfågel, större uggla, korp etc så hör av dig så fort du kan. Avsikten är att testa artärernas elasticitet, men fågeln bör alltså vara färsk.

Med vänliga hälsningar inför 2024

Gunnar Selstam

070-633 5597

Svarthätta som äter på en äppelskiva, fotad 30 dec 2023